

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 22. marts 2010
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2010-792-1224
Dok.: RAJ41356

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 718 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. februar 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lone Dybkjær (RV).

Lars Barfoed

/

Lars Hjortnæs

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 718 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes kommentere indlægget ”Bevisbyrden bør være langt lempeligere i voldtægtssager” i Politiken 2. sektion side 7 den 17. februar 2010.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”1. I artiklen, der nævnes i spørgsmålet, er det anført, at anklagemyndigheden og domstolene bør anlægge langt lempeligere beviskrav i voldtægtssager end i andre straffesager, idet alene den omstændighed, at en kvinde anmelder sig voldtaget, i sig selv indebærer en overvejende sandsynlighed for anmeldelsens rigtighed.

I den anledning kan jeg oplyse, at det følger af retsplejelovens § 96, stk. 1, at det er de offentlige anklageres opgave i forbindelse med politiet at forfølge forbrydelser efter reglerne i denne lov. Anklagemyndigheden skal herved påse, at strafskyldige drages til ansvar, men også at forfølgning af uskyldige ikke finder sted, jf. § 96, stk. 2.

Denne regel er et udtryk for objektivitetsprincippet, der er et grundlæggende princip i strafferetsplejen, og som anses for en af de vigtigste retssikkerhedsgarantier. Princippet gælder bl.a., når anklagemyndigheden skal tage stilling til spørgsmålet om tiltale, og indebærer, at anklagemyndigheden er forpligtet til at tage enhver omstændighed, der tyder på en mistænks uskyld, i betragtning, samt ikke at rejse tiltale, medmindre anklagemyndigheden skønner, at tiltalerejsning vil føre til domfældelse.

Det ville således ikke være i overensstemmelse med objektivitetsprincippet, hvis anklagemyndigheden rejste tiltale i sager, hvor der var en sådan tvivl om beviserne, at der ikke var en rimelig udsigt til domfældelse.

Tiltale i sådanne sager ville i øvrigt – udover den belastning, som det medfører for den tiltalte – indebære en belastning for den forrettede, der skulle afgive vidneforklaring i retten, og som formentlig i de fleste tilfælde ville opleve en efterfølgende frifindelse som en tilkendegivelse om, at hendes forklaring om det passerede ikke var troværdig.

2. Vurderingen af, om der er rimelig udsigt til domfældelse i en sag om voldtægt, beror på en helt konkret vurdering af samtlige sagens omstændigheder. Ud over en vurdering af både offerets og den sigtedes troværdighed vil elementer som genetiske spor, tekniske spor,

spor efter vold, den tidsmæssige faktor samt eventuelle vidneforklaringer om parternes adfærd før og efter overgrebet være elementer, der kan indgå i vurderingen.

På grund af voldtægtssagernes særlige karakter vil der dog i en række tilfælde ikke være afgørende tekniske spor eller vidneforklaringer, der kan belyse forholdet nærmere, og sagens afgørelse vil derfor hovedsagelig bero på en vurdering af offerets og den sigtedes forklaringer om det passerede. Dette indebærer, at der vil kunne forekomme flere påtaleopgivelser og frifindende domme end i andre straffesager, hvor der også foreligger forklaringer fra andre vidner udover offeret og/eller tekniske beviser.

3. Et andet spørgsmål er, om der helt principielt burde indføres lempeligere krav til beviset for tiltaltes skyld i voldtægtssager end i andre sager.

En sådan ordning ville imidlertid efter min opfattelse være i strid med grundlæggende straffeprocessuelle principper.

4. I øvrigt bemærkes, at det er rigsadvokaturens bestemte indtryk, at sager om voldtægt af politi og anklagemyndighed betragtes med stor alvor og undergives en god og grundig behandling. Endvidere har politireformen medført, at sager om voldtægt nu behandles i politikredsens advokaturer for personfarlig kriminalitet, og at der som følge heraf opnås særlig erfaring og ekspertise hos de anklagere, der tager stilling til tiltaltespørgsmålet.

Det er endvidere bl.a. på baggrund af rigsadvokaturens behandling af sager om voldtægt min opfattelse, at der ikke er grundlag for en antagelse om, at anklagemyndigheden er for forsigtig med at rejse tiltale i sager om voldtægt.

På den anførte baggrund er der efter min opfattelse ikke grundlag for at indføre en særlig regel om lempeligere beviskrav i voldtægtsager end i andre straffesager.

Der henvises i øvrigt til min tidligere udtalelse af 24. februar 2009 til brug for besvarelsen af bl.a. spørgsmål nr. 420 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).”

Justitsministeriet kan henholde sig til det, der er anført af Rigsadvokaten.

Det kan endvidere oplyses, at en analyse af de voldtægter mod kvinder, der blev anmeldt til politiet i perioden 2000-2002, viser, at falsk anmeldelse udgør 100 af 1.364 sager, dvs. 7,3 pct.¹ En tilsvarende undersøgelse

¹ M-B. E. Martinussen, F. Balvig, B. Laursen, K. S. Madsen & K. Sidenius (2009): *'Voldtægter der anmeldes – del II: Falsk anmeldelse af voldtægt'*. Rapporten er tilgæn-

af voldtægtsanmeldelser fra perioden 1990-1992 viser i øvrigt en tilsvarende procentvis forekomst af falske anmeldelser.